

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

Палата „Емануел Чучков“
ул. Јордан Мијалков
П.Фах 249
1000 Скопје
Република Македонија
Тел: +389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzh@dzh.gov.mk
www.dzh.gov.mk

Број:09-199/1

Дата: 01.02.2018

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Извршивме ревизија на финансискиот извештај за приходите и расходите, заедно со ревизија на усогласеност на политичка партија ЛЕВИЦА – за предвремени парламентарни избори 2016 (во натамошниот текст учесник во изборна кампања). Финансискиот извештај, предмет на ревизија го опфаќа периодот од 19.11.2016 до 18.01.2017 година.

Изразено е мислење без резерв за вистинитоста и објективноста на финансискиот извештај за приходите и расходите на политичка партија ЛЕВИЦА – за предвремени парламентарни избори 2016, додека за усогласеност на активностите, финансиските трансакции и информации со релевантната законска регулатива, упатствата и воспоставените политики изразено е мислење со резерв.

Со ревизијата констатирана е потреба од акт за регулирање на начинот на користење на возила за време на изборна кампања.

За констатираната состојба дадена е препорака, со цел преземање мерки за надминување на истата.

Во делот на нагласување на прашања за неизвесност и континуитет ја обелоденуваме состојбата која произлегува од мониторирањето на изборното медиумско претставување на учесниците во изборната кампања за време на изборните процеси, што ја врши Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги на Република Македонија.

Истакнуваме дека во Изборниот законик утврдивме системски слабости кои се однесуваат на:

- уредено е дека изборната кампања меѓу другото може да се финансира и од членарина на политичката партија, но не е дефинирано од кој известувачки период може да се користат наплатените членарини на политичката партија ниту пак е уреден начинот на известување за наплатените членарини,

**ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ЛЕВИЦА -
ЗА ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2016
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

- постои потреба од законско регулирање за начинот на плаќање на неплатените обврски, во случаи кога во вкупниот финансиски извештај се прикажани повеќе расходи од приходи и начинот на постапување со неискористените средства на трансакциската сметка за изборната кампања,
- потребно е да се изврши усогласување на одредбите во членовите 71, 85 и 86 во Изборниот законик поврзани со роковите за затварање на трансакционата сметка, изготвување и доставување на вкупниот финансиски извештај, рокот за уплата на донациите и рокот за уплата на надоместокот за учество во изборната кампања од Буџетот на РМ,
- постои потреба од доуређување на одредбите од Изборниот законик во делот на пропишување на обврска и за правните лица кои стопанисуваат со рекламните паноа и билборди, општините во Република Македонија и градот Скопје да доставуваат извештај за искористените реклами паноа и билборди и средствата кои се платени или се побаруваат по тој основ,
- потребно е да се воспостави мониторинг на платеното политичко рекламирање преку електронските медиуми (интернет порталите) како и пропишување на обврска истите да изготвуваат и доставуваат извештај за искористен рекламен простор и средствата кои се платени или се побаруваат по тој основ.

Надлежните институции потребно е да преземат активности за надминување на утврдените системски слабости.

Од страна на лицето што ја застапува и претставува партијата Левица, доставени се забелешки на Нацрт извештајот за извршената ревизија на финансискиот извештај за приходите и расходите, заедно со ревизија на усогласеност на политичка партија ЛЕВИЦА – за предвремени парламентарни избори 2016. Забелешките се разгледани и утврдено е дека истите претставуваат известување за состојби кои ревизијата ги имаше во предвид и при вршење на ревизијата.

**ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ЛЕВИЦА -
ЗА ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2016
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

1. Вовед

- 1.1. Извршивме ревизија на приложениот финансиски извештај на страна 13 заедно со ревизија на усогласеност на политичка партија ЛЕВИЦА – за предвремени парламентарни избори 2016, кој се состои од финансиски извештај за приходите и расходите за периодот од 19.11.2016 до 18.01.2017 година и преглед на значајни политики и објаснувачки белешки кон финансискиот извештај.
- 1.2. Ревизијата на финансискиот извештај од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 23 од Законот за државната ревизија.
- 1.3. Финансискиот извештај од точка 1.1. на овој извештај, е одговорност на политичка партија ЛЕВИЦА – за предвремени парламентарни избори 2016 застапувана од:
  - Здравко Савески, овластено лице.

Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансискиот извештај којшто е ослободен од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки; избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансискиот извештај се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

- 1.4. Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансискиот извештај од точка 1.1., врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансискиот извештај се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски доказ за тоа дали приходите и трошоците на учесникот во изборната кампања се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и проценка на ризикот од неусогласеност.

**ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ЛЕВИЦА -
ЗА ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2016
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Ревизијата е извршена во согласност со Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI). Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансискиот извештај е ослободен од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на нашите заклучоци. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризикот од материјална неусогласеност, без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При процена на ризикот, ревизорот ги разгледува внатрешните контроли релевантни за подготвување и објективно презентирање на финансискиот извештај со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефективноста на внатрешните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот, како и оценка на севкупното презентирање на финансискиот извештај. Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.“

2. Цели, заснованост и период на вршење на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на финансискиот извештај е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансискиот извештај е ослободен од материјално погрешни прикажувања без разлика дали е резултат на измами или грешки и да изрази мислење за тоа дали финансискиот извештај е изготвен, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување и да известува за финансискиот извештај и да комуницира, во согласност со ревизорските наоди.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансискиот извештај е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансискиот извештај се во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики и да ја известува законодавната власт и други соодветни тела за наоди и расудувања.

2.2. Финансискиот извештај кој е предмет на овој извештај е составен според применливата рамка за финансиско известување во Република Македонија.

**ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ЛЕВИЦА -
ЗА ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2016
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

2.3. Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 25.09.2017 до 27.10.2017 година кај Политичка партија ЛЕВИЦА – за предвремени парламентарни избори 2016, од тим на Државниот завод за ревизија.

3. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршиот состанок со овластеното лице на учесникот во изборната кампања, одржан на ден 22.11.2017 година.

Од страна на лицето што ја застапува и претставува партијата Левица доставени се забелешки на Нацрт извештајот за извршената ревизија на финансискиот извештај за приходите и расходите, заедно со ревизија на усогласеност на политичка партија ЛЕВИЦА – за предвремени парламентарни избори 2016. Забелешките се разгледани и утврдено е дека истите претставуваат известување за состојби кои ревизијата ги имаше во предвид и при вршење на ревизијата.

Констатирани се следните состојби:

3.1. Финансиски извештај

3.1.1. Со извршената ревизија на приходите и расходите исказани во Финансискиот извештај ревизијата констатира дека евидентирани се расходи за гориво за користење на возила за потребите на изборната кампања, без презентиран акт за регулирање на меѓусебните права и обврски меѓу партијата и правните/физичките лица за користење на истите, со определување на висината на надоместокот и начинот на негово плаќање (со или без надомест). Утврдената состојба не е во согласност со одредбите од Изборниот законик и влијае на вистинитоста на приходите и расходите исказани во вкупниот Финансиски извештај и на информациите кои ги дава истиот.

Препорака:

Надлежните органи на партијата во иднина при организирање на избори, за користењето на возила или други средства за извршување на изборни активности, да обезбедат акт за регулирање на начинот на користење на истите, како и за висината на надоместокот и начинот на негово плаќање.

Основ за изразување на мислење

Вкупен ефект од изнесените наоди, кои се основ за изразување мислење, во точката 3.1. е отсуство на акт за регулирање на начинот на користење на возила за време на изборна кампања.

**ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ЛЕВИЦА -
ЗА ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2016
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

---

4. Ревизорско мислење

Мислење за финансиски извештај

Според наше мислење, вкупниот финансиски извештај за приходите и расходите на политичка партија ЛЕВИЦА – за предвремени парламентарни избори 2016 за периодот 19.11.2016 до 18.01.2017 година, го прикажува вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, резултатот од финансиските активности за периодот кој завршува со тој датум, во согласност со применливата рамка за финансиско известување.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, освен за можните ефекти на прашањата изнесени во точката 3.1. активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во вкупниот финансиски извештај за приходите и расходите на политичка партија ЛЕВИЦА – за предвремени парламентарни избори 2016, во сите материјални аспекти, се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

5. Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет

5.1. Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги на Република Македонија согласно член 76-в од Изборниот законик има обврска за следење на изборното медиумско претставување и програмскиот сервис на радиодифузерите и електронските медиуми (интернет порталите) во Република Македонија од денот на распишувањето на изборите до завршување на гласањето на денот на одржувањето на изборите. За извршениот мониторинг истата е обврзана седмично да доставува извештаи до ДИК, а за време на изборната кампања дневни извештаи и истите да ги објавува на веб страната на Агенцијата.

Од страна на Агенцијата, донесена е Методологија за мониторинг на изборното медиумско претставување преку радио и телевизиските програмски сервиси за време на изборните процеси¹, со која се дефинирани начинот на мониторирање, изборот на примерок, како и периодот на мониторирање. Агенцијата врши целосно мониторирање на политичкото рекламирање само над националните телевизии, додека регионалните и локалните радиодифузери се опфатени со примерок согласно донесената Методологија, поради што податоците за

---

¹ 01-111/1 од 05.01.2016 Агенција за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги <http://avmu.mk/wp-content/uploads/2017/05/metodologija za monitoring 05.01.2016.pdf>

**ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ЛЕВИЦА -
ЗА ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2016
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

искористениот рекламен простор за време на изборната кампања, не се целосни и комплетни.

Поради разликите на опфатот на мониторирање, согласно Изборниот законик и наведената Методологија, констатиравме неусогласеност помеѓу податоци добиени од радиодифузерите и податоците од ААВМУ.

Имено, од податоците за извршениот мониторинг кои ги обезбедивме од ААВМУ – (Извештајот објавен од ААВМУ²), извештаите доставени од радиодифузерите, како и документацијата со која располага учесникот во изборната кампања, утврдивме дека за еден радиодифузер, согласно податоците од ААВМУ, има повеќе искористен рекламен простор за 352 секунди (Прилог 1).

6. Останати прашања

6.1. Финансирање од членарини

6.1.1. Согласно одредбите на член 83 став 2 алинеја 1 од Изборниот законик, изборната кампања меѓу другото може да се финансира и од членарина на политичката партија. Со наведената одредба не е дефинирано од кој известувачки период може да се користат наплатените членарини на политичката партија, ниту пак е уреден начинот на известување за наплатените членарини и нивното користење во претходните периоди. Во отсуство на уредување на овие состојби оневозможено е ревидирање и потврдување дека пренесените средства припаѓаат на средствата со кои е дозволено да се финансира изборната кампања или не. За надминување на утврдената состојба потребно е да се преземат активности за доуредување на истите во Изборниот законик и Законот за финансирање на политичките партии.

6.2. Неплатени обврски и вишок на средства од изборна кампања

6.2.1. Ревизијата смета за неопходно да укаже дека постои потреба од законско дорегулирање за надминување на следниве состојби:

- начинот на плаќање на неплатените обврски, во случаи кога во вкупниот финансиски извештај се прикажани повеќе расходи од приходи и
- начинот на постапување на учесниците во изборната кампања со неискористени средства на трансакциската сметка за изборната кампања,

---

² Извештај од надзорот над изборното медиумско претставување за време на изборната кампања за предвремените парламентарни избори 2016 за радиодифузерите на регионално и локално ниво

**ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ЛЕВИЦА -
ЗА ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2016
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

имајќи во предвид дека Изборниот законик во член 85 став 5 предвидува постапување само на организаторот на изборната кампања на група избирачи, каде е уредено дека вишокот на собраните средства на сметката за изборна кампања го подаруваат во добротворни цели.

6.3. Рокови во Изборниот законик

6.3.1. Со одредбите од член 71 од Изборниот законик уредено е дека заради прибирање на средства за финансирање на изборната кампања, учесникот во изборната кампања пред надлежниот орган задолжително обезбедува ЕДБ со назнака „за изборна кампања“ и отвара трансакциска сметка кај носител на платниот промет. На оваа трансакциска сметка се депонираат сите средства добиени од правни или физички лица кое се наменети за финансирање на изборната кампања и истите не можат да се користат за друга намена. Согласно наведениот член од Изборниот законик, учесникот во изборната кампања е должен да ја затвори трансакциската сметка во рок од три месеци од денот на објавување на конечните изборни резултати.

Во член 85 од Изборниот законик уредено е дека учесникот во изборната кампања е должен веднаш, а најдоцна во рок од 30 дена од денот на затварање на трансакциската сметка да поднесе вкупен финансиски извештај за изборната кампања. За учесниците во изборната кампања предвидени се надоместоци во висина од 15 денари по добиен глас, што согласно член 86 од Изборниот законик следуваат на учесниците во изборната кампања од чии листи на кандидати се избрани, како и на учесниците во изборната кампања од чии листи на кандидати не е избран кандидат ако освоиле најмалку 1,5% од вкупниот број гласови од излезените граѓани на ниво на Републиката. Овој надоместок се исплаќа од Буџетот на Република Македонија, односно од буџетот на општината и на градот Скопје, најдоцна во рок од три месеца по поднесувањето на финансискиот извештај за изборната кампања врз основа на извештајот на Државната изборна комисија за спроведените избори. Надоместокот на трошоците за избори се определува со одлука на Собранието, советот на општината и на градот Скопје.

Констатиравме дека постои неусогласеност помеѓу утврдените рокови за затворање на трансакциските сметки, поднесување на финансиските извештаи за изборната кампања и исплата на средствата од Буџетот на Република Македонија. Наведената состојба придонесува за различно постапување на учесниците во изборната кампања, поради што некои од нив трансакциските сметки ги оставиле активни сè до исплатата на надоместокот, додека други ги затвориле сметките во законски утврдените рокови, при што се соочиле со проблеми при уплатата на предвидениот надоместок за учество во изборната кампања, односно истиот е уплатен на сметката за редовно

**ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ЛЕВИЦА -
ЗА ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2016
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

работење на политичката партија.

Истакнуваме дека во Финансискиот извештај за приходите и расходите за изборна кампања 2016 не се прикажани средствата од Буџетот на Република Македонија за надомест на трошоците за предвремени парламентарни избори 2016 година утврдени со Одлука³ донесена од страна на Собранието на Република Македонија, во износ од 68 илјади денари, поради тоа што во моментот на префрлање на средствата, сметката за изборна кампања е затворена, а надоместокот е исплатен на сметката за редовно работење на политичка партија Левица. Разликата меѓуискажаните приходи и расходи во Вкупниот финансиски извештај изнесува 0 денари.

6.3.2. Исто така согласно член 71 став 6 од Изборниот законик, донациите за финансирање на изборната кампања можат да се уплатуваат исклучиво на трансакционата сметка најдоцна до рокот определен за доставување на финансискиот извештај за финансирање на изборната кампања утврден во член 85 став 1 од овој закон. Од причина што рокот за затворање на трансакционата сметка е три месеци од денот на објавување на конечните изборни резултати, а поднесувањето на вкупниот финансиски извештај е во рок од 30 дена од затворањето на трансакционата сметка, уплатата на донациите до рокот определен за доставување на финансиски извештај не може да се реализира, бидејќи сметката за изборна кампања ќе биде затворена.

Поради наведеното во точките 6.3.1. и 6.3.2. постои потреба да се изврши доуредување и усогласување на наведените одредби во Изборниот законик поврзани со роковите за: затварање на трансакционата сметка, изготвување и доставување на вкупниот финансиски извештај, рокот за уплата на донациите и рокот за уплата на надоместокот за учество во изборната кампања од Буџетот на РМ.

6.4. Рекламни паноа и билборди

6.4.1. Согласно член 78-а од Изборниот законик дозволено е политичко рекламирање на учесниците во изборната кампања и на реклами паноа и билборди. Заради соодветна примена на одредбите од овој член донесено е „Упатство за постапување по член 78-а од Изборниот законик⁴“ и „Појаснување за примена

---

³ Одлука за надоместок на трошоците на учесниците во изборната кампања од чии листи на кандидати се избрани пратеници во Собранието на Република Македонија и на учесниците во изборната кампања од чии листи на кандидати не се избрани пратеници во Собранието на Република Македонија број 08-1668/1 од 14.06.2017 година (Службен весник 73/2017)

⁴ Државна изборна комисија број 08-2943/1 од 04.11.2016 година

**ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ЛЕВИЦА -
ЗА ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2016
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

на член 78-а, став 7 од Изборниот законик⁵, со кои дадени се одредени појаснувања во однос на максималниот број на рекламните паноа и билборди кои можат да се користат за политичко рекламирање, како и начинот и критериумите за распределба на правото на закуп на истите од страна на учесниците во изборната кампања.

Со член 85-а од Изборниот законик пропишана е обврска за радиодифузерите и печатените медиуми во Република Македонија да изготват и достават до надлежните органи Извештај за рекламиот простор искористен од секој од учесниците во изборната кампања и средствата кои се платени или се побаруваат по таа основа.

И покрај тоа што закупот на рекламни паноа и билборди претставува платено политичко рекламирање на учесниците во изборната кампања, во Изборниот законик не е пропишана обврска правните лица кои стопанисуваат со рекламните паноа и билборди, општините во Република Македонија и градот Скопје да изготват и достават извештај за искористените рекламни паноа и билборди и средствата кои се платени или се побаруваат по таа основа, поради што отежнато е потврдувањето на исплатените средства за закуп на рекламни паноа и билборди.

За надминување на утврдената состојба односно овозможување на поголем степен на контрола на исплатените средства за закуп на рекламни паноа и билборди, како и зголемување на транспарентноста на вкупното и поединчното политичко рекламирање на учесниците во изборната кампања, потребно е надлежните органи да преземат активности за доуредување на одредбите од Изборниот законик во делот на пропишување на обврската за доставување на извештај за искористените рекламни паноа и билборди од страна на правните лица кои стопанисуваат со рекламните паноа и билборди, општините во Република Македонија и градот Скопје.

6.5. Мониторинг на платено политичко рекламирање

6.5.1. Согласно член 76-в од Изборниот законик Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги на Република Македонија е должна да го следи изборното медиумско претставување и програмскиот сервис на радиодифузерите и електронските медиуми (интернет порталите) во Република Македонија од денот на распишувањето на изборите до завршување на гласањето на денот на одржувањето на изборите и седмично да доставува извештаи до ДИК.

За начинот на следење/мониторирање на изборите, донесена е Методологија за мониторинг на изборното медиумско претставување преку радио и

---

⁵ Државна изборна комисија број 08-3296/1 од 21.11.2016 година

**ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ЛЕВИЦА -
ЗА ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2016
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

телевизиските програмски сервиси за време на изборните процеси⁶, со која се дефинирани начинот на мониторирање, изборот на примерок, како и периодот на мониторирање.

Имајќи предвид дека Агенцијата врши целосно мониторирање на политичкото рекламирање само над националните телевизии, додека регионалните и локалните радиодифузери се опфатени во примерок, сметаме дека потребно е да се изврши усогласување на донесената Методологија, согласно обврските за мониторинг предвидени во Изборниот законик.

Исто така и покрај законската обврска, со Методологијата не е опфатено и следењето на електронските медиуми, односно интернет порталите.

Од страна на Агенцијата објавен е став⁷ каде е истакнато дека во изборниот процес, нема да се врши надзор врз изборното медиумско претставување на интернет порталите бидејќи не постојат предуслови за истото, а кои произлегуваат поради:

- законски недефиниран поим на „интернет портали“;
- непостоење регистар на интернет портали;
- широк опфат на правни субјекти согласно Класификацијата на дејности што се применува во Централниот Регистар;
- постоење на портали кои се регистрирани како здруженија на граѓани или се регистрирани со друга дејност.

Имајќи го во предвид наведеното, ревизијата смета дека потребно е да се преземат активности за доуредување на одредбите на законските решенија со цел надминување на претходно наведените слабости и овозможување на непречено вршење на мониторинг и контрола над електронските медиуми (интернет порталите).

6.5.2. Исто така со член 85-а од Изборниот законик пропишана е обврска за радиодифузерите и печатените медиуми во Република Македонија да изготват и достават до надлежните органи „Извештај за рекламиот простор искористен од секој од учесниците во изборната кампања и средствата кои се платени или се побаруваат по таа основа.“.

Согласно наведеното, електронските медиуми (интернет порталите) немаат обврска да го достават погоре наведениот извештај до надлежни институции, поради што отежното е потврдувањето на рекламиот простор искористен од секој од учесниците во изборната кампања како и средствата кои се платени или се побаруваат по таа основа.

Имајќи предвид дека Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги на Република Македонија не врши надзор врз изборното медиумско

---

⁶ 01-111/1 од 05.01.2016 Агенција за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

⁷ http://avmu.mk/wp-content/uploads/2017/07/Stav_na_Agenцијата.pdf

**ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ЛЕВИЦА -
ЗА ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2016
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

претставување преку електронските медиуми (интернет порталите) кои истовремено немаат законска обврска за доставување на погоре наведениот извештај, ревизијата смета дека потребно е да се преземат активности за доуредување на одредбите од Изборниот законик во однос на пропишување на обврска за изготвување и доставување извештај за искористениот простор и за средствата кои се платени или се побаруваат по наведениот основ и за електронските медиуми (интернет порталите).

**ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ЛЕВИЦА -
ЗА ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2016
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

**ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ЛЕВИЦА-ЗА ПРЕДВРЕМЕНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2016
СМЕТКА 370001100179460**

**ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРИХОДИ И РАСХОДИ
ЗА ПЕРИОД ОД 19.11.2016 -18.01.2017 ГОДИНА**

Опис на позицијата	Образло- жение	во 000 денари	
		19.11.2016 - 18.01.2017	
Приходи			
Приходи од донации	3.1.1.	123	
Вкупно приходи		123	
Расходи од донации			
Превозни-транспортни услуги	3.2.1.	13	
Издатоци за реклами, пропаганда	3.2.2.	99	
Изнајмување на простор и опрема	3.2.3.	9	
Провизија за платниот промет	3.2.4.	1	
Други финансиски услуги	3.2.5.	1	
Вкупно расходи		123	
Вкупни приходи - Вкупни расходи	3.3.	0	

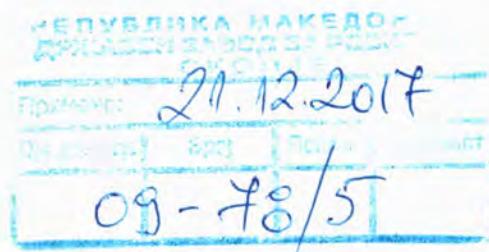
Образложенијата се составен дел на финансиските извештаи

ДО
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
Палата „Емануел Чучков“
ул. Јордан Мијалков
П. Фах 249
1000 Скопје

ОД
ЛЕВИЦА
ул. „Мирослав Крлежа“, бр. 20. Влез 1, кат 3, ст. 12
1000 Скопје

Политичка партија ЛЕВИЦА

Бб ИЛ-2021/17
15.12.2017 год.
СКОПЈЕ

Предмет: Забелешки на Нацрт извештајот бр. 09-78/4 од 06.12.2017

Почитувани,

Го разгледавме Вашиот извештај и во врска со него сакаме да ги дадеме следните забелешки:

1. Потребата од акт за регулирање на начинот на користење возила за време на изборната кампања ни беше предочена од Ваша страна и Левица во иднина ќе преземе мерки за постапување согласно Вашата препорака.
2. Во врска со Вашето тврдење дека е утврдено дека имало повеќе искористен рекламен простор од 352 секунди кај еден радиодифузер, Левица изјавува дека нејзините органи ниту побарале такво нешто од радиодифузерот, ниту извршија мерење на рекламиот простор кај радиодифузерот за да утврдат евентуално несовпаѓање помеѓу платениот и испорачаниот рекламен простор, ниту биле свесни на кој и да било начин дека дошло до евентуално несовпаѓање помеѓу платениот и испорачаниот рекламен простор.
3. Во Финансискиот извештај за приходите и расходите за изборната кампања 2016 не се прикажани средствата од Буџетот на Република Македонија за надомест на трошоците за предвремените парламентарни избори 2016 година утврдени со Одлука донесена од страна на Собранието на Република Македонија на 14.06.2017, зашто Левица го испочитува законски утврдениот рок од чл. 85 од Изборниот законик за поднесување на вкупен финансиски извештај до надлежните институции, до кој момент на жиро-сметката на Левица отворена за предвремените парламентарни избори 2016 не беа префрлени буџетски средства согласно цитираната Одлука на Собранието на Република Македонија. Тие буџетски средства се префрлени на сметката за редовно работење на Левица, зашто Левица го испочитува законски утврдениот рок од чл. 71 од Изборниот законик за затворање на трансакциската сметка отворена за изборната кампања 2016 година. Не знаејќи дали и колку буџетски средства ќе бидат утврдени за Левица од

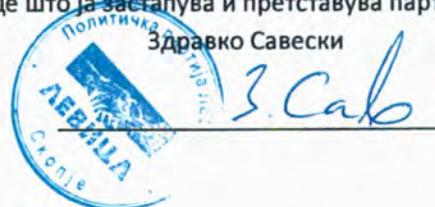
страна на Собранието на Република Македонија, во вкупниот финансиски извештај не е прикажан никаков износ за тие буџетски средства.

4. Поради својата слаба финансиска моќ, во периодот на одржување на предвремените парламентарни избори 2016 и потоа Левица не беше во можност да ангажира платено лице кое ќе се занимава со сметководството на партијата. Слабостите кои се констатирани од Ваша страна сигурно ќе беа помали, ако Левица располагаше со финансиска можност да си дозволи ангажман на платено лице кое стручно ќе се занимаваше со сметководствените работи.

Воедно, сакаме да изразиме согласност во врска со системските слабости во Изборниот законик кои се констатирани од Ваша страна и изразуваме целосна поддршка на Вашите напори тие слабости да се надминат.

Скопје,
15.12.2017

Лице што ја застапува и претставува партијата
Здравко Савески

**Одговор
на забелешки на
Нацрт извештај на Овластениот државен ревизор**

На ден 21.12.2017 година добиени се забелешки на Нацрт извештајот за извршената ревизија на финансискиот извештај за приходите и расходите, заедно со ревизија на усогласеност на политичка партија ЛЕВИЦА – за предвремени парламентарни избори 2016 бр. ИП-202/17 од 15.12.2017 година, од лицето што ја застапува и претставува партијата Левица, заведени во Државниот завод за ревизија под број 09-78/5 од 21.12.2017 година.

Забелешките се разгледани од страна на Овластениот државен ревизор и констатирano е следното:

1. Забелешката на констатираната состојба во точката **3.1.1.** која се однесува на евидентирани расходи за гориво за користење на возила за потребите на изборната кампања, без презентиран акт за регулирање на меѓусебните права и обврски меѓу партијата и правните/физичките лица за користење на истите, со определување на висината на надоместокот и начинот на негово плаќање (со или без надомест), претставува **известување** дека во иднина ќе се преземат мерки за постапување по дадената препорака.
2. Забелешката на констатираната состојба во точката **5.1.** од поглавјето Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет, која се однесува на утврдени разлики врз основа на обезбедените податоците за извршениот мониторинг од ААВМУ – (Извештајот објавен од ААВМУ¹), извештаите доставени од радиодифузерите, како и документацијата со која располага учесникот во изборната кампања, претставува **известување** за веќе констатирана состојба, која овластениот државен ревизор ја имаше во предвид во текот на извршувањето на ревизијата.
3. Забелешката на констатираната состојба во точката **6.3.1.** од поглавје Останати прашања, која се однесува на неусогласеност на одредбите од Изборниот законик во делот на утврдените рокови за затворање на трансакциските сметки, поднесување на финансиските извештаи за изборната кампања и исплата на средствата од Буџетот на Република Македонија, претставува **известување** за причините и начинот на кој е постапено при затворање на сметката на политичката партија ЛЕВИЦА – за предвремени парламентарни избори 2016 и

---

¹ Извештај од надзорот над изборното медиумско претставување за време на изборната кампања за предвремените парламентарни избори 2016 за радиодифузерите на регионално и локално ниво

изготвување на вкупен финансиски извештај за истата. Наведените причини за затворање на сметката и изготвување на финансискиот извештај согласно законските рокови, овластениот државен ревизор ги имаше во предвид во текот на извршувањето на ревизијата.

4. Забелешката наведена во точката 4, претставува **известување** за ангажирање на лице за водење на сметководствената евиденција на партијата, која состојба овластениот државен ревизор ја имаше во предвид во текот на извршување на ревизијата.

Ревизорски тим:

1. _____

2. _____

Овластен државен ревизор

2